

De Dominicanenkerk te Oostende (slot)

Raphaël Plasschaert

Onder de triomfboog, bij de overgang van het schip naar het koor, is een brede balk tussen beide wanden van het schip ingewerkt. Het monumentale kruis, met aan de voet het beeld van Maria en van de H. Johannes is eveneens een werk van Mathias Zens. Mede door de plaats is het een symbool van de overgang van de aarde naar de hemel dank aan het triomferend kruis dat de hemel heeft geopend. Op de triomfboog zijn 15 polychrome medaillons geschilderd die verwijzen naar de mysteries van de Rozenkrans. Deze muurschilderijen dateren van 1902 als teken van de intense verering door de Dominicanen van O.L. Vrouw van de Rozenkrans en van hun inspanningen voor de verspreiding van het rozenkransgebed. Sinds 1902 zijn de medaillons tweemaal opgefrist.

Links aan de triomfboog is het tabernakel opgehangen. Vroeger was het ingewerkt het marmeren hoofdaltaar. Rechts aan de triomfboog is een verguld beeld van O.L. Vrouw met kind opgehangen. Op lage de tribune links staat het beeld van het H. Hart, rechts het beeld van de H. Jozef. Vooraan links in het schip staat het altaar van de H. Petrus van Gonzales, een heilige die ook gekend is als San Talmo.

San Talmo (1190-11248) was een Spaanse dominicaan, een kruisvaartprediker en de persoonlijke biechtvader van Ferdinand III van Castilië en Leon. Omdat hij ook een tijdlang bij zeelui werkte, werd hij hun patroonheilige. Het polychroom beeld stelt San Talmo voor Dominicanenhabijt. Op het altaarblad staat een polychroom beeld van de H. Catharina van Siena, voorgesteld met kroon en kruis in de hand.

Op de balustrade die het dokzaal afsluit staan drie bronzen beelden van figuren die nauw betrokken zijn met de kerkmuziek: koning David, de psalmendichter en voorgesteld met een harp, St. Cecilia, de patro-

nes van de muziek en voorgesteld met een lier en Paus Gregorius aan wie de kerk het gregoriaans dankt. Het huidig orgel dateert van 1958. De neogotische orgelkast en enkele orgelpijpen zijn bewaard uit het orgel dat ooit op linkerkant van het koor was geplaatst. Door de verplaatsing van het orgel naar achteraan in de kerk kwam de akoestische waarde van de kerkruimte beter tot haar recht.

De hoge opvallende glasramen vormen de lichtbeuk van de kerk. In (neo)gotische kerken zijn brandglasramen meer dan een lichtbron en een bescherming tegen wind en regen. De brandglasramen vormen ook een sfeerscheppend element, een onderdeel van de architectuur en een kunstvorm die de gelovigen een visueel beeld scheppen van de H. Schrift, de heiligen en de kerkgeschiedenis. De brandglasramen van de Paterskerk zijn het werk van drie uitstekende glazeniers die afzonderlijk van elkaar hebben gewerkt.

De Ardeense zeer gewaardeerde glazenier Osterrath creëerde in 1884 alle ramen voor de ganse kerk, uitgezonderd de ramen in de travee van het schip dichtst bij het koor en het grote raam in de oostgevel. Osterrath scheidt in zijn werk een harmonie van meerdere tinten. Zijn hoofdkleuren zijn Pruisisch blauw en baksteenrood. Zijn nauwkeurige tekenstijl met schaduwen en een zacht kleurenpalet resulteert in een mooi kleurenspeel. Ieder figuur op het glas wordt decoratief omlijnd met fijne grissailles waarin het motief van de lelie, cirkel (symbool van de eeuwige orde, heilal en goddelijke volmaaktheid), kruis en vierkant (de wereld) regelmatig worden herhaald. De iconografie van de Osterrath bestaat uit een reeks statische heiligenfiguren, geplaatst in nissen van gotische torenarchitectuur.

Ze stellen overwegend vooraanstaande en legendarische dominicanen voor maar in het eerste raam rechts in het schip, is de streekheilige de H. Godelieve van Gistel, afgebeeld. Ook in de brandglasramen in het koor, allen creaties van Osterrath, sluit de iconografische thematiek volledig bij de Dominicanen aan. Op de brandglasraam van Ivan Osterrath in het schip is telkens één persoon afgebeeld; zijn brandglasramen in het koor tellen in totaal 32 figuren. Alle Osterrath creaties worden beschouwd als pareltjes van neogotische glazenierkunst.

De brandglasramen in de travee juist vóór het koor zijn het werk van de Brusselse glazenier Spreters. Deze glazenier beoogt meer een schilderkunstig effect en legt de klemtoon op het verhalend karakter van een historisch of een legendarisch feit. Het raam links verhaalt de miraculeuze opwekking tot leven van een gestorven jongeling door de H. Dominicus die centraal is voorgesteld. Het raam rechts vertelt de overwinning van de christenen in de Slag van Lepanto (1571) met centraal de H. Dominicus die de rozenkrans bidt.

Beide ramen vertonen een bruine tint en verschillen duidelijk van de realisaties van Osterrath.

In het groot raam boven het dokzaal in de oostgevel was oorspronkelijk een brand-

glasraam met de voorstelling van de 12 apostelen geplaatst, ook een werk van Osterrath. Dit glas werd vernield gedurende de tweede wereldoorlog en vervangen door een creatie van de Oostendse ceramieker en glazenier Vermeire. Het stelt de H. Dominicus voor die de rozenkrans ontvangt uit de handen van de H. Moeder Maria. In het rozet bovenaan het raam is de symbolische afbeelding van Moeder Maria als "Ster der Zee", zoals ze door de Oostendse vissersbevolking ook werd aanroepen.

De oude glasramen werden nagezien in 1919-1921 om alle mogelijke schade van de eerste wereldoorlog te herstellen.

Alle ramen werden ook in 1997 grondig nagezien wat zeker bijdraagt tot een goede bewaring.

Met het vertrek van de Dominicanen uit Oostende en de overdracht van hun kerk en klooster op 20 november 2004 aan het Werk van Poverello is het religieus leven in de kerk niet stilgevallen. Oostendse gelovigen en bezoekers blijven trouw aan hun sfeervolle en goed onderhouden bidplaats. In de voormiddag en late namiddag is de "kerk van Poverello" open voor gebed en meditatie. Op zondagvoormiddag is er een eucharistieviering.

